

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БІОЕНЕРГОПЛАСТИКИ У КОРЕКЦІЇ
ЗВУКОВИМОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

В статті розглядається питання використання методу біоенергопластики у логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку. Наголошується увага на тому, що біоенергопластика у поєднанні з артикуляційними вправами оптимізує психологічну основу мовлення, підвищує рівень моторних можливостей дитини, сприяє корекції звуковимови, фонематичних процесів, підвищує результативності логопедичних занять шляхом синхронізації дрібної та артикуляційної моторики та сприяє розвитку координації рухів, удосконаленню пам'яті, уваги, мислення.

Ключові слова: біоенергопластика, корекція звуковимови, діти дошкільного віку.

The article examines the issue of using the bioenergoplasty method in speech therapy work with preschool children. Attention is emphasized to the fact that bioenergoplasty in combination with articulation exercises optimizes the psychological basis of speech, increases the level of the child's motor capabilities, promotes the correction of phonetic speech, phonemic processes, increases the effectiveness of speech therapy classes by synchronizing fine and articulatory motor skills, and promotes the development of coordination of movements, improving memory, attention, thinking.

Key words: bioenergoplasty, speech and language correction, preschool children.

Мовлення є складним психофізичним процесом, що розвивається в онтогенезі у тісному взаємозв'язку з розвитком розумових та моторних здібностей дитини і є основою гармонійного повноцінного становлення особистості в цілому.

На сучасному етапі розвитку логопедії у зв'язку із зростанням кількості дошкільнят з мовленнєвою патологією та вираженою тенденцією до стійкості цих порушень тривають пошуки нових шляхів підвищення ефективності логопедичної роботи у сензитивний для цього період [4].

Слід зазначити, що на сьогоднішній день в арсеналі фахівців, які займаються корекцією мовлення та розвитком мовленнєвої функції у дітей дошкільного віку, є достатньо різноплановий практичний матеріал. Однак, постає проблема його більш ефективного застосування, з одного боку, – з метою досягнення результатів у максимально короткі терміни, а з іншого, – з метою підвищення мотивації дітей до логопедичних занять. Вирішити зазначені завдання може допомогти використання такого прийому, як біоенергопластика, що передбачає поєднання рухів органів артикуляційного апарату з рухами кисті рук [1].

В логопедичній роботі широко застосовується артикуляційна гімнастика для розвитку й корекцію навичок кінестетичного та кінетичного праксису. Систематичне виконання артикуляційних вправ зміцнює м'язи мовленнєвого апарату, при цьому рухи язика, губ стають більш точними, диференційованими, повноцінними.

Використання артикуляційних вправ сприяє формуванню у дитини здатності до диференціації рухів органів артикуляції: діти вчаться знаходити та утримувати артикуляційну позу, переключатися з одного артикуляційного руху на інший [2].

Під час впровадження біоенергопластики артикуляційні вправи проводяться одночасно з рухами спочатку однієї кисті руки (правої, лівої), потім обох, що імітують рухи щелепи, язика та губ. Особливістю проведення артикуляційної гімнастики з біоенергопластикою рука дитини, підключається тільки за умови повного засвоєння артикуляційної вправи і виконанні її без помилок. Добір комплексу вправ біоенергопластики, сприяє розвитку рухливості артикуляційного апарату, що, у свою чергу, впливає на точність засвоєння артикуляційних укладів [4].

Застосування біоенергопластики є ефективним у процесі виправлення порушень звуковимови у дітей зі зниженими та порушеними кінестетичними відчуттями, оскільки діюча долоня багаторазово посилює імпульси, що йдуть від м'язів язика до кори головного мозку.

Корекція звуковимови з використанням біоенергопластики, відбувається поетапно.

1. Діагностичний етап (збір анамнезу, обстеження загальної, дрібної та артикуляційної моторики).

2. Позитивно-емоційний етап (створення позитивного настрою, стимуляція інтересу до спільної діяльності).

3. Основний етап (відпрацювання артикуляційних вправ з наступним підключенням провідної руки; поступово підключається друга рука) [3].

Основні зусилля спрямовуються на корекцію мовленнєвих порушень у дітей, тому всі поставлені завдання вирішуються у ході практичної діяльності з кожною дитиною індивідуально. Знайомство з артикуляційною вправою проводиться за стандартною методикою з відпрацюванням її перед дзеркалом. Рука під час виконання вправи дитиною не залучається. Логопед, демонструючи вправу, супроводжує показ однією рукою. Потім до артикуляційної вправи приєднується провідна рука. Слід зазначити, що вправа відпрацьовується до тих пір, поки рухи кисті руки не стануть розкутими, плавними. Поступово підключається друга рука. Таким чином, дитина виконує артикуляційну вправу або утримує позу з одночасними рухами обох рук, які імітують рухи артикуляційного апарату. З метою підвищення зацікавленості дитини до таких вправ застосовується ігровий персонаж, рахунок, музика, вірші. Поступово біоенергопластика вводиться у комплекс артикуляційної гімнастики, і діти асі артикуляційні вправи виконують із одночасними рухами обох рук. Також використовують ігри та ігрові прийоми, спрямовані на координацію мовлення та рухів рук [1].

Під час застосування біоенергопластики необхідно враховувати індивідуальні особливості дітей, структуру їх мовленнєвого порушення, стан артикуляційної і дрібної моторики пальців рук. Мовленнєвий матеріал має бути доступним та зрозумілим дитині.

Перевагами біоенергопластики у логопедичній роботі є:

- оптимізує психологічну основу мовлення;
- підвищує рівень моторних можливостей дитини;
- сприяє корекції звуковимови, фонематичних процесів;
- підвищує результативності логопедичних занять шляхом синхронізації дрібної та артикуляційної моторики;
- дозволяє швидко прибрати зорову опору під час виконання артикуляційних вправ та залучити кінестетичні відчуття;
- сприяє розвитку координації рухів, удосконаленню пам'яті, уваги, мислення [3].

Окрім підвищення ефективності роботи з корекції звуковимови, вправи з біоенергопластики сприяють загальному зміцненню м'язів язика, губ, щік внаслідок покращення їх кровообігу [2].

Таким чином, застосування методу біоенергопластики під час корекції звуковимови у дітей дошкільного віку є перспективним напрямом у логопедичній роботі, а також дає широкі можливості прояву творчості логопеда.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бегас Л. Д. Логопедичні практикуми: Навчально-методичний посібник. Умань: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2016 р. 123с.
3. Логопедія: підручник / за ред. М. К. Шеремет; 2-е вид., перероб. та доп. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 672 с.: іл.
3. Ольховська І. П. Використання інноваційних технологій в формуванні зв'язного мовлення у дітей із тяжкими порушеннями мовлення. *International scientific conference.*

URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/198/5621/11750-1?inline=1> (дата звернення 25.09.2022).

4. Нечипорук Н.І., Томей О.П. Розвивальні ігри для дошкільників. Х.: Видавництво група «Основа», 2007. 171с.

Рекомендує до друку науковий керівник доцентка Кабельнікова Н.В.